

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv, De Fortitvdine Et Constantia Christiana Libri Tres

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 1. Mors ineuitabili Naturæ lege, ac necessitate imposita: æquo constantique animo excepta actus est fortitudinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49140](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49140)

Quod si spondit illud, & adeo
 quidem, vt etiam *publicâ totius ge-*
neris humani sententiâ, mors natu-
ra debitum sit, videndum nobis e-
 rit, vt quod necessitati velimus no-
 limus, est concedendum, faciamus
 esse virtutis; vtque faciamus, pauca
 tibi sub oculos ponemus, amice Le-
 ctor, ea æqui, bonique consules, &
 de tuo, si ita videbitur, symbolum
 addes.

§. I.

Mors ineuitabili Natura lege, ac ne-
cessitate imposta: æquo constanti-
que animo excepta actus est fortitu-
dinis.

DE morte varij varia censuere.
 Tertullianus pro innatâ ma-
 gnæ mentis solertiâ, styloque acu-
 tior, mortem esse dixit. *Vltimam*
quæstio-

questionum omnium. Digna sanè
tanto viro sententia.

Existimauit nimirum vitã hanc
mortalem scholam esse, in quã
multũ exerceantur, imo torquean-
tur hominum ingenia, in quã a-
liã atque aliã proponi soleant, at-
que agitari quæstiones; quas inter,
omnium vltima, & difficillima est
de morte, cuius nodum soluere ne
vnus è toto genere nostro potest,
nempe plusquam herculeus est il-
le nodus, arctissimum, atque indis-
solubile vinculum, quod qui diffi-
parit, næ ille orbis erit dominus,
atque vniuersi.

Midam ferunt curru nodis qui-
busdam inexplicabilibus connexo
vectari solitum, de hoc in templo
reposito proditus erat apud Phry-
gas rumor, vt qui vinculum illius

soluisset, eum Asiæ imperaturum; explicuit Alexander, & totius Asiæ imperium tenuit. At mortis nodum dissoluere, atque explicare non potuit, ideoque ipse & Asiæ, & orbi, & fato cessit: & vero cedent omnes quos aut terra feret, aut sol aspiciet: quia *mors quæstionum omnium ultima est, & difficilissima*. Imo si Philosophos, ipsumque audiamus Aristotelem, *omnium terribilium terribilissimum est mors*: diceres ex eorum sensu omnia seu fortunæ tela, seu vitæ vulnera, inania quædam esse puerorum terriculamenta; præ terrore, horroreque designatæ à naturâ mortis, extremæque necessitatis.

Verum ut ea sit, & habeatur mors, pusillo, fractoque homini; at non ita viro forti, & magnanimo:

*Etich. 3.
c. 6.*

mo: alit ille intimisq̄ue penetrabilibus claudit ingens animæ præsidium, scutum inexpugnabile, & aduersus fati tela, duræq̄ue necessitatis incurfus clypeum adamantinum, & impenetrabilem: virtutem inquam fortitudinis, quæ vt cœtera mala excipiat, ac toleret: ita & inuisam mortis faciem, equo placidoq̄ue vultu aspicere doceat, atque contemnere: imo etiam, quod ames ac mireris, appetere, atque impensius ambire. Nimirum animo forti, verèq̄ue Christiano, vita peregrinatio, mors ad patriam via; vita somnus, mors vigilia; vita carcer, mors facilis ad libertatem aditus; vita morbus, & insania, mors medicus, vita mare, mors portus.

Bonos inter & malos hoc inter-

E 3 est,

vita pe-
regrina-
tio.

est, quod his terra patria videatur,
& sit, illis autem mundus exilium,
& cælum patria. Testes erant ge-
mini fratres, quos fouerunt primæ
nascentis mundi cunæ: Cain, &
Abel, de quibus illud Augustini.
Abel primus mundi peregrinus,
sed cæli ciuis; Cain primus mundi
ciuis, & exul cæli; ideoque hic vite
tenax, & mortis fugiens; ille vitæ
ferè prodigus, & mortis amans:
hoc scilicet à bono parente Adamo
hauserat, & probè retinebat: vitam
esse peregrinationē, quā per ineui-
tabilis fati vias ad cælum, ceu pa-
triam tenderemus: quod etiam a-
gnouerunt, & saltè in animo ad-
miserunt Heroës inçlyti qui alijs
id ipsum pro documento vitæ be-
ne, fortiterque instituendæ esse vo-
luerunt.

Virorum fortissimus Iacob, vt
 qui cum Deo luctari ausus, & for-
 tis esse etiam aduersus supremum
 Numen; inclinata iam ætate, roga-
 tus à Pharaone? *Quot sunt dies an-
 norum vitæ tuæ?* respondit.

*Dies peregrinationis meæ centū, Gen. 47.
 & triginta annorum sunt, parui, & mali.*

Merito longæuos vitæ dies ap-
 pellant dies peregrinationis, quia vt
 ait Augustinus: *omnis qui ad super-
 nam pertinet ciuitatem, peregrinus
 est mundi; & dum temporali uti-
 tur vitâ in patriâ viuit alienâ:*
 viuit, inquam, dies paruos, id est
 paucos, in vitam enim eâ lege na-
 scimur, vt parum in eâ commora-
 ti protinus exeamus, illudq; Dau-
 dis ad Ethai hic vsurpare liceat. *He-
 ri venisti, & hodie compelleris no-*

biscum egredi. Ita vt inquit D. Nanzianzenus, à tumulto tumultum petimus, id est ab vtero matris, ad sepulcrum, & communis omnium parentis, hoc est terræ gremium tendimus; quia vt pulchrè Seneca:

Quotidie demitur aliqua pars vitæ, & tum quoq; cum crescimus vita decrescit: hunc quē agimus diem cum morte diuidimus: mox vt in vitam ingredimur, statim aliā portā exire incipimus.

Audite hæc Tantalī, qui huius vitæ annos sititis maximè diuturnos: peregrinos vos scitote non incolas, & quidem breuis, & moleste viæ peregrinos.

Hæc certè audit, sentitque vir fortis, ideoque duo declinat mala, eaque grauissima, vitæ vnum, mortis alterum.

Vitæ

Vitæ est illud quod tristi nã-
niã deplorat D. Gregorius dum ait.

Vitam hanc viam esse ad cælum.

*Viatores autem multos viæ amœ-
nitate sic pasci, ut magis eos diu
pergere, quàm citius peruenire de-
lectet.*

Lib. 21.
Moral.
cap. 24.

Mortis autem est istud: horror
quidam, & agonia reluctantis ani-
mulæ, atque indignantis tam cito
exeundũ esse, qui error est, vitium-
que deprauatæ mentis, à quâ lon-
gius abest excelsus animus ipsã
morte superior. Censet enim ille,
sibi que persuadet vitam esse som-
num, mortem autem vigiliam, à
qua redditur luci nunquam peri-
tura, diei qui occasum nesciat, æuo
fœliciori, quod finem non inue-
niet. Et hinc animo sua quies, &
summa in extremâ fati lineâ tran-
quillitas.

Vita
somnia.

Vbi concubiâ, profundaq; nocte oculos clausit, atque oppressit sopor, & velut superinfusa nube obruit, ac fefellit varijs somniorum imaginibus; iucundum est, & volupe orto iam sole somnum excutere, & vigili sensu, ac mente detegere fallaces illos sopitæ mentis typos, spes vanas, ludicra commenta, noctisq; vnius deliria. Sic erit viro forti longè gratissimum à vitæ mortalis somno, ac letargo, restitui vigiliæ longissimæ æternitatis, & hoc quidem mortis beneficio, sine quo immortalis animus corpori, ceu molli plumæ instratus iaceret, atq; insepultus, somnoque grauiore oppressus.

Vita
carcer.

Vita est carcer, & quidē arctissimus, atque molestissimus: talis audivit D. Gregorio Nysseno viro in paucis

paucis magnanimo; oratione quã de dormientibus inscripsit.

Quis, nisi stultus sit & mentis inops non credet eos miseros esse, & aduersæ fortis mancipia, qui carcere clausi tenentur: fœlices autem, & albæ gallinæ filios, qui eo liberantur, atque emittuntur, illos risu, hos lacrymis, si quis prosequatur, nã ridendus ipse, atque à sapientibus explodendus.

Ratio est in promptu, carcere quippe detenti suas miseras incolunt; eo liberi, è suis calamitatibus euolant.

Non aliter qui viuunt; suum ipsi secum trahunt ergastulũ, suo carcere includuntur; qui obeunt, eo eximuntur, & cum molestâ, grauique coporis sarcinâ, carcerem suum exuunt; ideoque hoc vno fœlices, ac fortunati.

Vita
morbus.

Vita morbus est, imò, morborum omnium colluuius: quæ & corpus, & animum obsident, obruunt, perdunt: *mors ultimus morborum medicus*, ita enim eam appellauit Sophocles; qui censuit multis malis, & morbi molestijs à morte finem imponi, quibus nec Galeni, nec Hippocratis schola modum afferre potuit: quis autem nō gaudeat, si è corpore velut morborū diuersorio euocetur animus, vt longum, vt æternum sanus sit?

Vita
mare.

Vita procellosum est mare, mors fida statio. Quis inter aduersos, & tumultuantes vitæ fluctus non perhorrescat? quis in ipsius mortis litore, portuq; constitutus non gaudeat, sibiq; gratuletur? quod decumanos illos fluctus, vitæque syrtes, ac scopulos, tot naufragijs infames

mes

mes superarit; aliorum certè, casus,
& pericula securus ille spectabit, &
ex æternitate velut speculâ despi-
ciet, gaudebitque à morte tantum
sibi obuénisse securitatis.

Hæc aliaque meditatur elatus
animus, sibi que in extremâ illâ lu-
ctâ ab ijs præsidium facit, turrimq;
fortissimam, è quâ mille clypei
pendeant, & omnis armatura for-
tium: quidni armaturâ appellem
eas cogitationes, quæ hominem
muniunt, atque obuallant, ne aut
timori, aut formidini, aut mortis
iaculis, aliquo modo penetrabilis,
& peruius esse videatur.

Certè D. Cyprianus & ipse He-
ros inclytus, inde sibi, alijsque ani-
mos fecit, & solatium addidit, la-
crymasq; pusillis mentibus deter-
sit. *Nō sunt, inquit, lugendi fra-
tres*

Serm.
5. de
morta-
litate

*tres nostri de sæculo liberati; cum
sciamus non eos amitti, sed præmit-
ti; ut proficiscentes, & nauigantes
desiderari eos debere, non plangi.*

Proficiscentes ait, & nauigantes,
hac mortali vitâ, ceu labili nauigio
vecti in portum æternitatis,

Eâdem cogitatione vsus olim
Seneca; eodem planè remedio ad-
uersus querulos, & à morte plus æ-
quo sibi metuentes.

Ep.
100.

Iniquum est, inquit, queri de
eo: vni accidit, & omnibus restat.
Eo igitur æquiore animo esse de-
bemus, quod quos amisimus, se-
quimur.

Respice celeritatem rapidissimi
temporis, cogita breuitatem spatij
huius, per quod citatissimi curri-
mus. Obserua comitatum generis
humani eodem tendentis, mini-
mis

mis interuallis distinctum, etiam ubi maxima videntur. Quid autem dementius, quàm cum idem tibi metiendum sit, flere eum qui antecessit? quisquis autem queritur aliquem mortuum esse, queritur hominem fuisse, omnes eadem conditio deuinxit; cui nasci contingit, mori restat, interuallis distinguimur, exitu æquamur hoc, quod inter primum diem, & vltimum iacet, varium est.

Hæc ubi de communi lege, fatalique necessitate pronunciauit Seneca: tum illud ad extremum conficit. *In procinctu ergo animus stet, & id quod necesse est, nunquam timeat, quod vero incertum est, semper expectet.* Ut autem expectet, & volens etiam, ac lubens reddat; ostendit auræ huius, ac vitæ vsum à
 Deo

Deo, naturæ parente, atque autho-
re cōcessum, sine cuiusquam iniuriâ
repetendum. Eorum, inquit, quæ
hic habemus vsus fructus noster
est, cuius tempora illi, arbiter mu-
neris sui temperat, nos oportet ea
sine querelâ reddere creditori. Pes-
simi debitoris est creditori facere
conuitium: sæpe admonendus est
animus, vt tanquam recessura, imo
vt recedentia amet, quæ à Deo hic
nobis data sunt. His affinia repetit,
& inculcat libro de remedijs for-
tunæ.

Morieris, inquit mihi, ita ho-
minis natura est, non pœna, mo-
rieris. Hac conditione intraui vt
exirem, morieris, gentium ius est,
reddere quod acceperis mutuatum.
Morieris, peregrinatio est vita, cum
multum de ambulaueris, redeun-
dum

dum est. Morieris, existimabam te aliquid dicere noui, ad hoc veni, hoc ago, huc me singuli dies adducunt. Quid habeo quod indigner? stultum est timere quod vitare non possis, istud non effugit qui distulit; morieris, nec primus ego, neque vltimus. Antecesserunt me multi, sequentur omnes. Morieris, hic est humanæ vitæ finis, quo transit orbis, & ego transibo. Morieris, quid graue est, quod semel? morieris, æs alienum, non meum, vitam meâ esse noui. Hoc equidẽ cum eo creditore contraxi; de quo ego queri non possum.

Et hæc quidem cogitationes ad mortis dolorẽ vel temperandum, vel etiam penitus extinguendum, hauriuntur ex ipso nature gremio, fragiliq̃ue, ac luteâ hominũ com-

paget aliam viro verè forti, ac Christiano exhibet Tertullianus, nervosa vt solet eloquentiâ; ea deditur è cæli legibus, & pactis, è Numinis indulgentiâ; quæ sparsos cineres, ossa arida, & exlucca, animas, vitæque aliquando restituet; vnde non exiguum arduis, mentibus affulget præsidium. Cum, inquit, constat de resurrectione mortuorum, vacat dolor mortis, vacat & impatientia doloris. Cur enim doleas, si perijisse non credis? cur impatienter feras subductum, interim quem credis reuersurum? profectio est, quam putas mortem, non est lugendus qui antecedit, sed plane desiderandus. Id quoque desiderium patientiâ temperandum. Cur enim immoderatè feras abiisse quem mox subsequeris? cæterum impatientia in huiusmodi, &

Lib. de
patien-
tia c. 9.

Et spei nostra malè ominatur, Et fidem præuaricatur. Et Christum laedimus, cum euocatos quosq; ab illo, quasi miserandos non equanimiter accipimus.

§. 2.

Mors in Iuuetute abacriter obita actus est fortitudinis.

D. Antonino teste, ac scriptore S. P. Hist. tit. 7. c. 4. §. 1. re Adrianus Imperator, cum è Philosopho quodam, cui nomen *Secundus*, quæsiuisset, quid esset homo? hoc ab eo responsum accepit.

Homo est mancipium mortis, hospes loci, viator transiens, & aceruus niuis.

Hæc audi, & è sapientiæ lyceo oracula excipe quisquis es homo, & ne vietum, ac detritum Philoso-